

Taistelualueelta palaajat-katsaus nykytilanteeseen ja jatkosuunnitelmat

Ot-keskus kansallinen ryhmä 9.10.2019

1. Alustavat tiedot palaajista

- Al-holin leirillä on suomalaisia äitejä lapsineen
 - Arvion mukaan n. 30 henkeä.
 - Ison osan arvioidaan asettuvan Helsinkiin
 - Yhteys Suomessa olevaan läheisverkostoon

1. Alustavat toimenpiteet

- Poliisi on tehnyt sosiaalihuoltolain 35 §:n mukaisia ilmoituksia aikuisten huollon tarpeen selvittämiseksi paikallisiin sosiaalipäivystyksiin.
- Poliisi on tehnyt lastensuojeluilmoituksia kuntiin.
- Lastensuojelu voi tehdä lapsista virka-apupyynnöt Ulkoministeriöön lastensuojelutarpeen selvittämistä varten.
 - Lastensuojelutoimenpiteet eivät ole mahdollisia Syyriassa viranomaistoimijoiden puuttuessa

1. Alustavat toimenpiteet

- Alueella ei ole kumppania, kenelle välittää virka-apupyyntö.
 - Kurdihallinto ei ole virallinen toimija
- Ulkoministeriö tekee yhteistyötä alueella toimivien kolmannen sektorin toimijoiden kanssa
 - Yhteys Kansainväliseen Punaiseen Ristiin
 - käy leirillä, ei ole koko ajan läsnä (haastava yhteys)
 - WHO:n kenttäsairaala
 - leirillä läsnä (oleellinen yhteys)

2. Kokonaisuus

A) Ennakointi

- Valtakunnalliset linjaukset
- Paikallisen tason suunnittelu työryhmissä
- Valmistautuminen

B) Paluu Suomeen (välittömät toimenpiteet)

- Toimenpiteet lentokentällä
- Arviointi
- Terveystuho
- Lastensuojelu

C) Jatkotoimenpiteet

- Pitkäkestoinen apu
- Monitoimijainen verkosto, perhekohtainen tiimi

VIESTINTÄ: keskitetty UM, SM, STM

VIESTINTÄ: UM, SM, STM, kunnat

A) Ennakointi

- Keskeisten toimijoiden ja tehtävien määrittely
 - Kansallinen työryhmä – Vantaalta pj
 - Paikalliset työryhmät
- Tiedon kerääminen
- Työnjako
 - Kuka tekee, mitä ja missä vaiheessa (konkretia)
- Osaamisen kartoittaminen
 - Aiempi kokemus
 - Luottamus ammattilaisiin
- Juridiset kysymykset (lakimiehen konsultointi)
- Turvallisuuskysymykset (poliisi, toimialan turvallisuudesta vastaavat ja työterveyshuolto)
- Työntekijöiden koulutukset (sosiaali- ja terveystoimi, poliisi)

Ratkaistavia kysymyksiä

- Paluun ajankohta ja palaajat
- Oleelliset tahot mukana suunnittelemassa

VIESTINTÄ: UM, SM, STM, kunnat, työryhmien välinen, työntekijöiden informointi

B) Paluu, ensiarviot

Maahantulo (lentokentällä)

- Terveysthuolto (HUS); ensitarkastukset, mahdolliset infektiot, taudit ja sairaalahoidon tarve
- Lastensuojelun arviointi ja kiireelliset ls. toimenpiteet (Vantaan sosiaalipäivystys/paikalliset sosiaalipäivystykset/virka-aikainen ls. päivystys)

Ratkaistavia kysymyksiä

Erilaiset skenaariot maahantulosta, riskit

VIESTINTÄ: keskitetty/ viestintäkortit

c) Jatkotyöskentely, vaihe 1

Terveydenhuolto

- Maahantulotarkastus
- Hoidon tarpeen arviointi ja jatkohoito Helsingissä

Lastensuojelun arviointi ja sosiaalityö

- Suojelun tarpeen laajuuden arviointi ja selvittäminen
- Kiireellisen sijoituksen arviointi (tahdonvastainen toimenpide)

Aikuisten palvelut

Poliisi

- Haastattelut
- Alle 15-vuotiaiden lasten kuuleminen virka-apuna Oikeuspsykologisessa yksikössä (kokemukset, mahdollisen kaltoinkohtelun selvittäminen ja jatkotuen tarve)

Ratkaistavia kysymyksiä

Tunnistaminen,
Kotipaikan valinta,
Avusta ja yhteistyöstä
kieltäytyminen,
Palveluiden keskittäminen,
Kustannusten jako

VIESTINTÄ: keskitetty/ viestintäkortit

c) Jatkotyöskentely, vaihe 2

Lähtökohtaisesti arvioidaan palaajien tarvitsevan pitkäkestoista, usean vuoden ja usean tahon apua

- riskeinä koettu väkivalta, hyväksikäyttö, traumatisoituminen, sotatoimiin osallistuminen, heikko terveydentila
- Tarvittava osaaminen, sopimukset

Perhekohtaiset tiimit

- Tarvittavat ammattilaiset kootaan perheen/ lapsen ympärille arvioimaan hoidon ja kuntoutuksen tarve ja suunnittelemaan mahdolliset toimenpiteet.

Ratkaistavia
kysymyksiä

Avusta kieltäytyminen

VIESTINTÄ: tiedonkulusta huolehtiminen ammattilaisten välillä